

SLUJBA PROHODULUI LA PATRIARHIE

În Vinerea Mare seara, pe 4/17 aprilie 2020, în jurul orei 9.00 p.m., Patriarhia a făcut la Biserica Sfântului Mormânt slujba modestă, smerită dar minunată a Prohodului. În cazul acestei slujbe, Biserica pomenește înmormântarea și coborârea la iad a Domnului nostru Iisus Hristos după răstignirea Lui. Acolo, Domnul a predicat mesajul mântuirii și slobozirea din întuneric și din chinurile iadului a celor răposați, spunând; „Întorceți-vă din nou în rai”. Această slujbă, care este de fapt Utrenia din Sâmbăta Mare, a inclus cei Șase psalmi aleși, Canonul din Sâmbăta Mare, procesiunea în jurul altarelor din Biserica Sfântului Mormânt, încheindu-se pe Înfricoșătoarea Golgota.

Acolo, după citirea pericopei evanghelice și închinare, arhieriei au luat Sfântul Epitaf de mătase de pe Sfântul Altar de pe Golgota și l-au așezat pe Piatra Mirungerii, unde s-a citit Evanghelia coborârii de pe cruce.

A urmat o procesiune de trei ori în jurul Sfintei Edicule și apoi epitaful de mătase a fost așezat pe Sfântul Mormânt. Prohodul s-a cântat după aceea, iar restul slujbei a continuat cu binecuvântările, laudele, Doxologia și Predica Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Aristarh al Constantinei, reprodusă mai jos în traducere:

„Preafericite Părinte și Stăpâne,

Excelența Voastră, domnul Consul General al Greciei,

Cuvios sobor al Înălților Preoți,

Cuvioși Părinți,

Cucernici pelerini,

În această seară a Sfintei Vineri, Biserica trăiește răstignirea Fiului și a Cuvântului lui Dumnezeu, a Domnului nostru Iisus Hristos din Nazaret. – „Astăzi S-a spânzurat pe lemn Cel Ce a spânzurat pământul pe ape – Cu piroane de fier s-a pironit Mirele Bisericii.” – iar în zorii zilei de sâmbătă sfântă Biserica trăiește înmormântarea Sa în trup – „Cel Ce ești viața Te-ai coborât în mormânt, Hristoase, și s-au spăimântat oștile îngerești – de pe lemn luându-Te, Iosif din Arimatea Te pune în mormânt”.

Biserica trăiește astăzi aceste două evenimente, cunoscând amănuntele de la martorii oculari ai Sfintelor Scripturi, împreună-răstignită cu Cel Care a fost răstignit pentru ea și fiind înmormântată împreună cu El, care a fost înmormântat ca un muritor și a mers în iad.

Pomenind acestea, Biserica crede că răstignirea lui Hristos s-a făcut prin liberul arbitru și decizia răstignitorilor Săi, dinainte-cunoscută dar nu predestinată de Dumnezeu. Răstignitorii nu au putut să tolereze că El era Fiul Întrupat și Cuvântul lui Dumnezeu care a venit pe pământ și, prin urmare, L-au condamnat la moarte. Biserica se roagă pentru iertarea păcatului lor, așa cum El le-a cerut de la Cruce „Tată, iartă-i; că nu știu ce fac ”(Luca 23:34). Iisus a avut puterea de a evita această moarte, fie ca om, fie prin puterea Sa dumnezeiască, cu toate acestea El a intrat în ea de bună voie. După ce a fost trădat, arestat, batjocorit: „Ca un miel care se aduce spre junghiere și ca o oaie fără de glas înaintea celui ce-o tunde, așa nu și-a deschis gura sa ”(Fapte 8:32). Așa cum spune Apostolul neamurilor: „Căci Hristos, încă fiind noi neputincioși, la timpul hotărât a murit pentru cei necredincioși. Căci cu greu va muri cineva pentru un drept; dar pentru cel bun poate se hotărăște cineva să moară. Dar Dumnezeu Își arată dragostea Lui față de noi prin aceea că, pentru noi, Hristos a murit când noi eram încă păcătoși.” (Romani 5: 6-8). Prin smerenia și kenoza de pe Cruce, Hristos a cucerit puterea potrivnică și chiar moartea. Pentru

Biserică, Crucea lui Hristos este începutul existenței, al vieții și al învierii ei. Din acest motiv, cântă: „Crucii Tale, ne închinăm Hristoase și sfântă învierea Ta o lăudăm și o mărim”. De aceea Sfântul Ioan Damaschin spune „Crucea Sa prețioasă este mai presus de toate lucrurile minunate pe care le-a lucrat Hristos... și cu adevărat lemnul prețios și sfânt, pe care Hristos S-a pus ca jertfă pentru noi, este sfințit prin atingerea Sfântului Său Trup și Sânge, ei ne închinăm, [și] cuielor, lancei, veșmintelor, locurilor sfinte care sunt ieslea, peștera, Golgota, Mormântul mântuitor, de viață dătător, Sionul, Acropola Bisericii și altele asemenea, după cum spune proorocul David: Intra-vom în locașurile Lui, închina-ne-vom la locul unde au stat picioarele Lui (Psalmul 131: 7).” (Ediția Sf. Ioan Damaschin a Credenței Ortodoxe).

Picioarele lui au stat pe locul Înfricoșătoarei Golgota. Acolo, în timpul domniei lui Pontius Pilat, Dumnezeu „a lucrat mântuirea în mijlocul pământului”. Prin Crucea Fiului Său, i-a unit pe evrei și greci într-un singur trup, un singur neam, o singură Biserică. El ne-a chemat, pe noi, popoarele care nu L-au cunoscut pe Dumnezeu, care eram departe de El, la mesajul împăcării Sale, iar noi, neamurile, după ce am acceptat aceasta, ne-am făcut prieteni ai lui Dumnezeu: „Anume că neamurile sunt împreună moștenitoare (cu iudeii) și mădulare ale aceluiasi trup și împreună-părtași ai făgăduinței, în Hristos Iisus, prin Evanghelie” (Efeseni 3: 6). Dumnezeu ne-a alăturat în trupul Bisericii. Alăturându-ne trupul Bisericii, am fost învățați să trăim cu semenii noștri de pe pământ în împăcare, dreptate, pace și dragoste, chiar iubire față de dușmanii noștri, amintindu-ne că „cetatea noastră este în ceruri” (Filipeni 3:20).

Cu toate acestea, dragostea lui Dumnezeu pentru om, Care „pe Însuși Fiul Său nu L-a cruțat, ci L-a dat morții, pentru noi toți, cum nu ne va da, oare, toate împreună cu El?” (Romani 8:32), potrivit Sfântului Pavel, ne-a inclus în pronia mântuirii prin cruce nu numai pe noi, cei care trăim pe

pământ, arătându-ne calea mântuirii, ci și pe morți, cei care erau prizonierii iadului, locuind în întuneric și în umbra morții, așteptând mântuirea. Prin Cruce, Fiul lui Dumnezeu a coborât la iad, ca Acela Care are putere atât asupra celor vii cât și asupra celor morți și a căutat oile pierdute în întuneric, așa cum a făcut-o pe pământ; l-a căutat pe omul căzut, pe Adam și pe urmașii săi, iar în lumina Dumnezeirii Sale i-a ridicat spunând: „întorceți-vă iarăși în rai”. Primul care a intrat în rai a fost hoțul de pe cruce, care a folosit pocăința drept cheie a lui : „Pomenește-mă, Doamne, întru Împărăția Ta”. După cum spune Sfântul Ioan Damaschin : „Așa cum soarele neprihănirii a răsărit pe pământ, sufletul îndumnezeit al lui Hristos a coborât la iad, pentru ca lumina să strălucească asupra celor care se aflau în întuneric și în umbra morții de sub pământ ... și după ce i-a eliberat pe cei legați acolo din vechime , imediat S-a îndepărtat de morți, deschizând calea învierii pentru noi” (Edit. Credinței Ortodoxe).

Biserica Ierusalimului, „care a fost prima care a primit iertarea păcatelor prin înviere”, se mândrește cu Hristos Cel răstignit și Îl laudă astăzi ca pe Cel Care a adormit în trup, prin cântările Prohodului, în această slujbă smerită, oficiată de Întâi-Stătătorul său, Preafericitul Patriarh al Ierusalimului Teofil, și se roagă împreună cu El, din mormântul binecuvântat și gol, ca Domnul să se uite spre via turmei Sale din toată lumea, să o călăuzească și să o conducă spre slava învierii, și să nu îi lase pe cei care sunt testați pozitiv ca infectați de virusul mortal, pe plan local și în toată lumea, ci prin puterea de vindecare și milă, El să îi ducă la revenire din boală, sănătate, viață bună și prosperitate, și să privească în mod favorabil asupra creștinilor din Orientul Mijlociu și asupra tuturor celor care locuiesc în Țara Sfântă, urându-le tuturor o sărbătoare veselă a Învierii, plină de bucurie și binecuvântare. ”

Din partea Secretariatului-General

